Chrastavice

Kraj: Plzeňský
Okres: Domažlice
Správní obvod: Domažlice
GPS souřadnice: 49.453553N, 12.956811E
Nadmořská výška: 448 m n. m.
První pís. zmínka: 1324 (700 let)
Počet obyvatel: 366
PSČ: 344 01
Adresa URL: www.chrastavice.cz

Historie obce Chrastavice

První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1324.
Mohyly v chrastavicko - milavečských lesíchMilavečská kultura je dnes všeobecně známým archeologickým pojmem, s nímž je neodmyslitelně spojen i známý bronzový vozík uložený dnes v Národ¬ním muzeu v Praze. Poprvé se pokusil o výzkum tajem¬ných mohylových polí položených v lesích mezi Milavčemi a Chrastavicemi u Domažlic milavečský řídící učitel V. Záhořík již roku 1878. Vynaložená námaha byla teh¬dy odměněna pouze několika hliněnými nádobami. Ke zcela unikátním nálezům, které milavečské pohřebiště proslavily po celé Evropě, dochází ale teprve v roce 1883, kdy do Milaveč přichází nový farář a pozdější zanícený amatérský archeolog Josef Lang. Koncem léta se Záhořík s Langem a studenty pustili do výzkumu největší ze 12 mohyl, které nejvýchodněji po¬ložený mohylník obsahoval. Po třech dnech namáhavé práce bez viditelných výsledků přestala většinu studentů archeologická práce bavit a Lang se Záhoříkem zůstali ve výkopu sami s občasným přispěním sedláků ze vsi. Nadšenci však byli zanedlouho odměněni nevšedními nálezy. Dne 12. září 1883 v mohyle nalezli známý bronzo¬vý vozík složený z kulovité nádoby, uložené na podvozku se čtyřmi nefunkčními koly. Již tehdy byl vozík oceněn jako unikátní starožitnost, jejíž cena převýšila 200 zlatých. Nálezci byli rovněž ohromeni rozsáhlou kolekcí bronzo¬vých předmětů, především mečem uloženým v rozpadlé pochvě, vyrobené ze dřeva a kůže. Podle Langova popi¬su dosahovala výška mohyly 2,5 a průměru 20 metrů. Z rozkopané mohyly odvezli sedláci k dalšímu použití 18 for křemene a 10 až 12 for běžného kamene, který tvořil vnitřní konstrukce mohyly. Objevené starožitnosti daro¬vali nálezci Národnímu muzeu v Praze. Již tehdy uvedl Langův současník dr. Smolík, který jako první milavečské nálezy popsal, že výzkum v milavečských lesích byl pro¬veden neodborně a bez potřebné dokumentace. Celou událost komentoval mimo jiné slovy: „Byla to zkrátka vlastenecká práce, kterou zde nemalým namáháním po 8 dní podnikali mužové horlivě zaujatí pro staré památ¬ky naší vlasti". Tuto výtku si vzal Lang k srdci a následu¬jící výzkumy, které sám podnikal, již prováděl mnohem pečlivěji. V 80. letech 19. století prozkoumal sám většinu zbývajících mohyl ve zmíněném mohylníku. Odpovídající časové zařazení milavečských nálezů do mladší do¬by bronzové provedl teprve v roce 1922 J. Eisner. Tehdy se také ujal název milavečská kultura. Stačilo jen málo, aby mohyly, které zčásti leží na katastru sousední obce Chrastavice, kopali nadšenci nebo učitel z této vsi a na místo kultury milavečské bychom zde dnes měli kulturu chrastavickou. Naposledy se milavečským nálezům věnovali pozorněji archeoložky E. Čujanová - Jílková a O. Kytlicová. Zjistilo se, že vedle bronzového vozíku obsahovala mohyla i části velkého dřevěného vozu, z něhož se dochovalo bronzové kování. Výzbroj a výstroj dávného bojovníka tvořily ved¬le meče i bronzová dýka, nůž, jehlice, dřevěný štít,

břitva a další drobnosti. Rekonstruován byl též kožený pancíř pošitý bronzovými ozdobami, který je dosud patrně jedi¬nou bezpečně doloženou ochrannou zbrojí svého druhu ve střední Evropě. Dr. Kytlicová usuzuje, že v mohyle byl pohřben jeden ze sedmi nejvýznamnějších mužů, kteří v průběhu šesti staletí žili na území dnešní střední Ev¬ropy. Totožnost tohoto záhadného velmože však zůsta¬ne navždy utajena. Milavečský pohřeb datovaný do 13. století před naším letopočtem je ze všech srovnatelných pohřbů nejstarší. Tato skutečnost vede k domněnce, že právě na Domažlicku pracovaly nejstarší dílny, z nichž se umění zpracovávat bronz šířilo do dalších oblastí střední Evropy. Mohylovými pohřebišti dnes prochází modrá turistická značka Milavče - Chrastavice. Mohylník, v němž se na¬chází jedna z nejvýznamnějších mohyl pravěké Evropy, je položen asi 500 m východně od stezky v nízkém mlází. Bez předchozího studia pramenů je jeho lokalizace značně problematická. Při cestě lesem poutník míjí řadu mohyl ukrytých v šeru hustého porostu, z nichž některé ještě neodhalily svá tajemství.

Největší pocty se dostalo obci Chrastavice 11.srpna 1956, kdy ji navštívil prezident republiky Antonín Zápotocký. Zúčastnil se Chodských slavností a navštívil obec, jejíž jednotné zemědělské družstvo od svého založení stálo vedle JZD Brnířov na vrcholu úspěchů socialistické zemědělské velkovýroby v okrese.

Božena Němcová a Chrastavice"K nejoblíbenějším procházkám náleží cesta do Chrastavic", svěřuje se spisovatelka za svého pobytu v Domažlicích v Obrazech z okolí domažlického a na jiném místě dodává: "Okolo Chrastavic je nejhezčí koutek těch hor, které jsem posud viděla..." Hned na podzim 1845, krátce po příjezdu do Domažlic, se Božena Němcová seznámila s Janem Borem, statným, štíhlým, černovlasým rychtářem z Chrastavic. Dovedl ochotně vyhovět nesčetným otázkám a drobným přáním Němcové, která spěchala nasbírat co nejvíce materiálu, který zasílala do Květů a do České včely. Důvěrně se spřátelila s jeho ženou Mankou i s Mančinou matkou, šedesátiletou Konopovou, která jí vyprávěla, jak Chrastavicemi táhli Francouzi a Rusové a zazpívala písničky, kterým ji ruští vojáci naučili. Chodila na hyjtu, na posvícení, na masopust. Nadšeně se vyjadřovala o dudácké muzice i o tanečním projevu vesničanů. Když Konopová ženila svého syna Jiříka, Němcová se zúčastnila celého svatebního obřadu a protože svatba trvala několik dní, přespávala Němcová u rychtářky. Pečlivě přitom zapsala řadu písní, které se při takové události zpívaly.Němcová však dovedla vidět nejen veselí, ale i rub hospodských zábav, všímala si bohatství stejně jako chudoby a nízkého uvědomění vesnického lidu. Chrastavice se tak staly jedním ze zdrojů spisovatelčina poznání poznání a Zdeněk Nejedlý soudil, že postava babičky ze stejnojmenného románu je do značné míry obrazem Manky Borové z Chrastavic.